

Tjänsteutlåtande

Kommunkansliet
Fredrik Zethräus
Datum 2017-05-04
Dnr KS 2015/0034

Till Kommunstyrelsen

Kostpolicy för Österåkers kommun

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2015, planåren 2016 – 2017, i uppdrag att uppdatera Österåkers kommuns kostpolicy. En arbetsgrupp bestående av representanter från berörda nämnder och förvaltningar tillsattes med syfte att utarbeta ett förslag till en uppdaterad och övergripande kostpolicy.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

1. Anta övergripande kostpolicy för Österåkers kommun, i enlighet med kommunstyrelsens kontors tjänsteutlåtande, daterat 2017-05-04.
2. Uppdra till berörda nämnder och styrelser att, senast under första halvåret 2017, för egen del anta riktlinjer baserade på det övergripande styrdokumentet Kostpolicy för Österåkers kommun.

Bakgrund

Kostpolicy för goda matvanor inom Österåkers kommun fastställdes tidigare av Kommunfullmäktige år 2009 (Dnr KS 2008/40-622). Den hittills gällande kostpolicyn har omfattat verksamheter inom förskola, skola, fritidshem, familjedaghem, fritidsgårdar och kommunala sportanläggningar. Policyn har inte omfattat verksamheter för äldre och funktionshindrade, vilka också är viktiga målgrupper för en kommunal kostpolicy.

En övergripande arbetsgrupp, med representanter för Skolnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden samt Produktionsstyrelsen, har utarbetat ett förslag till en ny kostpolicy, vilken omfattar samtliga verksamheter inom Österåkers kommun, inom såväl egen regi som i extern regi, som serverar måltider och hanterar livsmedel.

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningen ser det som positivt att den uppdaterade kostpolicyn omfattar all kommunal verksamhet, inom såväl egen regi som i extern regi, som serverar och hanterar måltider och livsmedel. Förslaget till styrdokument följer även principen för kommunal policy inom Österåkers kommun, genom att ha en mer kortfattad och övergripande inriktning.

Även Kommunala pensionärsrådet (KPR) har beretts möjlighet att lämna synpunkter på förslaget till ny kostpolicy. KPR:s synpunkter gällande Måltidsordning och Måltidsmiljö har härvid beaktats. Under den tid som föreliggande ärende har beretts har Kommunfullmäktige fattat beslut i ärendet om lokala miljömål som bland annat behandlar andelen ekologisk mat.

Tjänsteutlåtande

I förvaltningens föreliggande förslag till kostpolicy föreslås med bakgrund härav lyda:

- Målet är att andelen ekologiska, närproducerade och etiskt certifierade produkter succesivt ska öka, samt inom tilldelade budgetramar, vara förstahandsvalet i de produktkategorier där sådana finns.
- Andelen ekologiska livsmedel anges i procent av kostnaden för inköpta livsmedel och beslutas i den årliga budgetprocessen.

Metoden att mäta ”Andelen ekologiska livsmedel anges i procent av kostnaden för inköpta livsmedel” används av Sveriges Kommuner och Landsting (SKI.) i sitt arbete med Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), i vilken drygt 250 kommuner deltar.

Tidigare beredning

- KI' 2014-12-15 (KI' § 9:31) Uppdrag budget 2015, p. 36
- VON 2015-11-24 (VON § 10:9)
- KI'N 2015-12-10 (KI'N § 7:8)
- SKN 2015-12-15 (SKN § 7:7)
- PS 2016-01-28 (PS § 1:6)
- KS 2016-05-25 (KS § 7:14)

Bilagor

1. Utdrag ur protokoll - KI' 2014-12-15 (KI' § 9:31, Uppdrag i budget 2015, p. 36)
2. Utdrag ur protokoll - VON 2015-11-24 (VON § 10:9)
3. Utdrag ur protokoll - KI'N 2015-12-10 (KI'N § 7:8)
4. Utdrag ur protokoll - SKN 2015-12-15 (SKN § 7:7)
5. Utdrag ur protokoll - PS 2016-01-28 (PS § 1:6)
6. Utdrag ur protokoll - ~~KS 2016-05-25 (KS § 7:14)~~ KF 2016-10-17
7. Kostpolicy i Österåkers kommun.

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

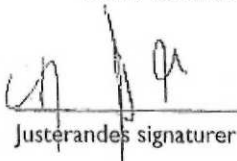

Peter Frime
Kanslichef

Forts. KF § 9:31

33. Kommunstyrelsen får uppdrag i att utreda förvaltningens kostnadsutveckling som helhet (drift, investering, exploateringsredovisning samt markförsäljning). Detta ska redovisas senast mars 2015.
34. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheter för effektivisering av olika verksamhetsområde under 2015 via utveckling av organisatorisk förändring och förnyelse av arbetssätt. En rapport ska redovisas tillsammans med "Direktiv och anvisningar för budget 2016 och plan 2017-2018". Rapporten ska redovisa genomförda förändringar och framtida planerade förändringar.
35. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över kvalité på upprättande av statistiska uppgifter till olika myndigheter.
36. Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppdatera kommunens kostpolicy.
37. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningar för anläggande av en multihall i Näsvägen i samråd med Kultur- och fritidsnämnden.
38. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningar för anläggande av en idrottsplats på Ljusterö samt idrotts- och friluftspåret i samråd med Kultur- och fritidsnämnden.
39. Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppmärksamma kulturella byggnader genom skyltar i samråd med Kultur- och fritidsnämnden.
40. Kommunstyrelsen får i uppdrag att uppdatera/revidera kommunens cykelplan.
41. Kommunstyrelsens får i uppdrag att förnya/revidera miljömål för kommunen och kommunens invånare.
42. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hantering av fastigheter/anläggningar för kommunala verksamheter ur ett koncernperspektiv. Utredningen ska beakta både organisatoriska och ekonomiska effekter.

Forts. nästa sida

Justeraandes signaturer

Utdragsbestyrkande

VON § 10:9

Dnr. VON 2015/0062

Kommunens kostpolicy

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta Socialdemokraternas skrivelse gällande Kostpolicy för Österåkers kommun samt lämna den till Kommunstyrelsen för åtgärd.

Sammanfattning

Socialdemokraterna lämnar in, via Marie Ende (S), ett förslag till en skrivelse baserad på dokumentet 'Kostpolicy för Österåkers kommun' till nämnden.

Beslutsunderlag

– Socialdemokraternas skrivelse

Förslag till beslut

Marie Ende (S) yrkar att Vård- och omsorgsnämnden beslutar att anta Socialdemokraternas skrivelse om Kostpolicy för Österåkers kommun samt att Vård- och omsorgsnämnden lämnar skrivelsen till Kommunstyrelsen för åtgärd.

Mikael Ottosson (KD) med instämmande av samtliga ledamöter yrkar bifall till Marie Endes (S) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Marie Endes (S) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten
- Kommunstyrelsen

KFN15 § 7:8

Dnr KFN 2015/0085

Kostpolicy i Österåkers kommun

Kultur- och fritidsnämnden beslutar föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige

Anta kostpolicy för Österåkers kommun daterad 2015-10-13.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2015 i uppdrag att uppdatera kommunens kostpolicy. En arbetsgrupp från berörda nämnder har i samverkan tagit fram ett förslag på en uppdaterad och övergripande kostpolicy.

Beslutsunderlag

- Kultur- och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-10-13.

Förslag till beslut

Mathias Lindow (L) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att Anta kostpolicy för Österåkers kommun daterad 2015-10-13.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Kultur- och fritidsnämnden beslutar enligt Mathias Lindows (L) yrkanden och finner att så är fallet.

Expedieras

Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

SKN § 7:7

Dnr SKOL 2015/0014-100

Kostpolicy i Österåkers kommun

Skolnämndens beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå

Kommunfullmäktige besluta

1. Anta Kostpolicy för Österåkers kommun, daterad 2015-10-13.
2. I bilaga 1, "Kostpolicy i Österåkers kommun daterad 2015-10-13, under rubriken "Individen", andra punkten, stryka ordet "*i möjligaste mån kunna*". Under rubriken "Näringsinnehåll", första punkten, ersätta ordet "*ska*" med ordet "*bör*". Under rubriken "Ekologiska/närproducerade livsmedel" lägga till ordet "*ursprungsmärkt*" efter ordet "närproducerade".

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i budget 2015 i uppdrag att uppdatera kommunens kostpolicy. En arbetsgrupp från berörda nämnder har tagit fram förslag till en uppdaterad och övergripande kostpolicy.

Beslutsunderlag

- Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2015-10-13.

Förslag till beslut

Kenneth Netterström (M) yrkar bifall till beslutsförslaget innebärande att:

1. Anta Kostpolicy för Österåkers kommun, daterad 2015-10-13.

Kenneth Netterström (M) yrkar på följande ändringar:

2. I bilaga 1, "Kostpolicy i Österåkers kommun daterad 2015-10-13, under rubriken "Individen", andra punkten, stryka ordet "*i möjligaste mån kunna*". Under rubriken "Näringsinnehåll", första punkten, ersätta ordet "*ska*" med ordet "*bör*". Under rubriken "Ekologiska/närproducerade livsmedel" lägga till ordet "*ursprungsmärkt*" efter ordet "närproducerade".

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Skolnämnden beslutar enligt Kenneth Netterströms (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

- Akten
- KS/KF
- Produktionsstyrelsen, Vård- och omsorgsnämnden

PS § 1:6

Kostpolicy för Österåkers kommun

Produktionsstyrelsens beslut

Produktionsstyrelsen beslutar föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige att:

1. Anta en kommunövergripande Kostpolicy.
2. Justera förslaget till kostpolicy enligt punkterna a-d i tjänsteutlåtandet (återges under sammansfattning).

Protokollsanteckning

Miljöpartiets representant, Lars H Magnuson lämnar följande protokollsanteckning för sitt partis räkning (se även bilaga 1):

"Vi tycker att kostpolicyen i stort sett är bra, men det saknas bestämda mål för att kunna se om den uppfylls.

Punkten – Ekologiska/närproducerade livsmedel

Kommunen har tidigare haft uppställda mål för hur stor del mat som ska vara ekologisk.

Varför har dessa mål tagits bort?

PS vill att begreppet närproducerat ta bort ur rubriken. Varför då? Det finns kommuner som har fått tillåtelse att inhandla närproducerat även om EU talar om handelshinder.

10

Punkten – Näringsinnehåll

Kostpolicyen borde kunna ta hänsyn till senaste forskning och inte bara följa Livsmedelsverkets rekommendationer. T. ex. The British Medical Journal stora undersökning av margarin/smör: 'Smör är sannolikt ofarligt, men margarin kan vara dödligt'. Det är viktigt att våra barn får den bästa kosten." (Protokollsanteckningen är daterad 28 januari 2016.)

Sammanfattning

I kommunens budget för 2015 (KF 2014 § 9:31) gavs Kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera den Kostpolicy som gällt sedan 2009. I arbetet med revideringen har representanter från berörda nämnder och styrelser deltagit. Ett förslag till övergripande "Kostpolicy för hälsosamma matvanor i Österåkers kommun" (daterat 2015-10-13) har tagits fram och behandlades i Skolnämnden, Kultur- och fritidsnämnden samt i Vård- och omsorgsnämnden vid respektive nämnds avslutande sammanträde 2015.

Miljöpartiets representant lyfter de frågor som också lämnas som protokollsanteckning (Bilaga 1). Apropå den ena frågan förtydligar produktionschefen att mål inte brukar uttryckas i policier eftersom dessa ska vara mer långsiktiga. Mål formuleras och justeras årligen i budgetarbetet i förhållande till policy, ambitionsnivåer och ekonomiska förutsättningar.

Produktionsstyrelsen antar föreslagna justeringar enligt a-d (inom parentes motiveras varför ändring bör göras):

- a. I första punkten under rubriken 'Måltidsordning/måltidsmiljö' anger policyförslaget att "Måltider ska serveras enligt den måltidsordning och vid de tidpunkter som rekommenderas av Livsmedelsverket ...". Punkten föreslås formuleras om på detta sätt: *Livsmedelsverkets rekommendationer för måltidsordning och tidpunkter för måltider bör vägleda all måltidsservering. (Motiv: Den mildare formuleringen föreslås på grund av att det kräver stora resurser och betydande förändringar bl a beträffande lokaler,*

arbetstider, bemanning och rutiner, särskilt inom vårdområdet, om dessa rekommendationer ska kunna följas fullt ut. På sikt kan formuleringen skärpas.)

- b. Punkten under rubriken Ekologiska / närproducerade livsmedel anger att: Etiskt certifierade/.../, ekologiska och närproducerade varor ska /.../ vara förstahandsval i de produktkategorier /.../. Begreppet närproducerat föreslås tas bort ur meningen och eventuellt ur rubriken. Eventuellt kan en punkt som enbart berör prioritering av närproducerad mat läggas till. (Motiv: Krav om närproduktion verkar diskriminerande för vissa leverantörer och blir handelshindrande, varför det inte är tillåtet i offentlig upphandling [se: Upphandlingsmyndigheten 2916, och LOU 2007:1091]. Begreppet närproduktion är dessutom otydligt eftersom det saknar vedertagen definition och varierar mellan olika varor.)
- c. Punkten om att leverantörer ska kunna visa att lagstiftningens krav är uppfyllda kan strykas. (Motiv: Detta krav finns lagfäst och behöver därför inte uttryckas särskilt.)
- d. Det bör tydliggöras hur den modell ("Ät S.M.A.R.T") som avslutar Förslaget till kostpolicy hänger ihop med policyn för övrigt.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande "Kostpolicy för Österåkers kommun", daterat 2016-01-18.

Förslag till beslut

Ordförande Gunnar Fristedt (M) föreslår att:

Produktionsstyrelsen beslutar föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige att:

1. Anta en kommunövergripande Kostpolicy.
2. Justera förslaget till kostpolicy enligt punkterna a-d i tjänsteutlåtandet (återges under sammansfattning).

11

Bilaga

1. Miljöpartiets Protokollsanteckning daterad 28 januari 2016 (lämnad av Lars H Magnusson).

Expedieras

- Akten
- Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen
- Skolnämnden, Kultur- och fritidsnämnden, samt Vård- och omsorgsnämnden.

KF § 7:15

Dnr. KS 2012/0428

Lokala miljömål för Österåkers kommun

Kommunfullmäktiges beslut

1. Anta de lokala miljömålen enligt bilaga 1 "Österåkers miljömål 2016-2019" daterad 2016-05-12 med ändringar:
  - 1a. På sida 7 under avsnittet – Mark, byggande och boende – ändras rubriken "Det här kan kommunen och de kommunala bolagen göra" till "Det här ska kommunen och de kommunala bolagen göra".
  - 1b. På sida 11 under avsnittet – Natur och biologisk mångfald – ändras rubriken "Det här kan kommunen och de kommunala bolagen göra" till "Det här ska kommunen och de kommunala bolagen göra".
  - 1c. På sida 11 utgår de tre årtalshänvisningarna "senast 2018" från texten vilket genererar redaktionella ändringar i de aktuella punkterna.
2. I enlighet med texten i handbok för det interna miljömålsarbetet skall åtgärder samlas i en handlingsplan i samråd med kommunens verksamheter och ha förankring i budget och verksamhetsplaner för 2018. Struktur, genomförande och uppföljning skall konkretiseras med nyckeltal och delmål för varje miljömål. Detta för att bidra till att miljömålen som presenterats i "Österåkers miljömål 2016-2019" uppnås.
3. Uppdra åt Kommunstyrelsen att integrera miljömålen i nämndernas verksamhetsplaner, budget och uppföljning.
4. Miljömålen skall revideras en gång per mandatperiod. Åtgärdsprogram för de beslutade miljömålen i handlingsplan/planerna skall revideras årligen, i enlighet med handbok för det interna miljömålsarbetet.

Sammanfattning

Lokala miljömål samt förslag på åtgärder för att nå målen har tagits fram i enlighet med uppdraget till Samhällsbyggnadsförvaltningen och Kommunstyrelsen från Kommunfullmäktige. Till uppdraget hör också att lämna förslag på hur miljömålsarbetet kan bedrivas.

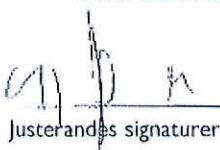
Ärendet återmitterades vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2016-06-13 § 5:13.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen har behandlat ärendet 2016-09-26, § 10:6.

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2016-08-31, reviderad 2016-09-15.

Forts. nästa sida

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Forts. KF § 7:15

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande Michaela Fletcher (M) yrkar bifall till Kommunstyrelsens förslag:

1. Anta de lokala miljömålen enligt bilaga 1 "Österåkers miljömål 2016-2019" daterad 2016-05-12.
2. I enlighet med texten i handbok för det interna miljömålsarbetet skall åtgärder samlas i en handlingsplan i samråd med kommunens verksamheter och ha förankring i budget och verksamhetsplaner för 2018. Struktur, genomförande och uppföljning skall konkretiseras med nyckeltal och delmål för varje miljömål. Detta för att bidra till att miljömålen som presenterats i "Österåkers miljömål 2016-2019" uppnås.
3. Uppdra åt Kommunstyrelsen att integrera miljömålen i nämndernas verksamhetsplaner, budget och uppföljning.
4. Miljömålen skall revideras en gång per mandatperiod. Åtgärdsprogram för de beslutade miljömålen i handlingsplan/planerna skall revideras årligen, i enlighet med handbok för det interna miljömålsarbetet.

Michaela Haga (C) och Conny Söderström (M) biträder Michaela Fletchers (M) yrkande.

Ann-Christine Furustrand (S) och Michaela Fletcher (M) enades om följande gemensamma yrkande om ändringar i miljömålen dokument enligt:

- 1a. På sida 7 under avsnittet – Mark, byggande och boende – ändras rubriken "Det här kan kommunen och de kommunala bolagen göra" till "Det här *ska* kommunen och de kommunala bolagen göra".
- 1b. På sida 11 under avsnittet – Natur och biologisk mångfald – ändras rubriken "Det här kan kommunen och de kommunala bolagen göra" till "Det här *ska* kommunen och de kommunala bolagen göra".
- 1c. På sida 11 utgår de tre årtalshänvisningarna "senast 2018" från texten vilket genererar redaktionella ändringar i de aktuella punkterna.

Jonas Jonsson (MP) biträder Ann-Christine Furustrands (S) och Michaela Fletchers (M) ändringsyrkanden.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att endast bifall yrkats till Kommunstyrelsens förslag samt till Ann-Christine Furustrands (S) och Michaela Fletchers (M) ändringsyrkanden och frågar om detta även kan bli fullmäktiges beslut samt finner frågan med ja besvarad

Expedieras

-- Samhällsbyggnadsförvaltningen, Armada Fastighets AB

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande